

I e

RAADPLEGING

De herziening van de EGTS-verordening (Europese groepering voor territoriale samenwerking)

Deze raadpleging is een gezamenlijk initiatief van het Comité van de Regio's, de voorzitterstrojka van de Raad van de Europese Unie (Spanje-België-Hongarije), de Europese Commissie en het INTERACT-programma. Bedoeling is de standpunten van de lidstaten, bestaande EGTS en EGTS in wording, lokale en regionale overheden en andere belanghebbenden in te winnen, met het oog op de herziening van Verordening (EG) nr. 1082/2006 betreffende de EGTS. De raadpleging is voornamelijk gericht op de wetgevingsaspecten die bij de volgende herziening moeten worden verbeterd of gewijzigd en er wordt tevens gekeken naar de meerwaarde en het potentieel van dit rechtsinstrument. Het startsein voor de raadpleging werd gegeven op 3 mei 2010 in Cáceres, Spanje, en zij werd gepubliceerd op het EGTS-portaal van het Comité van de Regio's. Bijdragen konden tot 20 juli worden ingediend.

De bijdragen zijn verwerkt in het initiatiefadvies "De herziening van de EGTS-verordening" dat begin 2011 door het Comité van de Regio's moet worden uitgebracht¹, en in de daaropvolgende wetgevingsactiviteiten van de instellingen. In Verordening (EG) 1082/2006 staat dat de Commissie uiterlijk op 1 augustus 2011 aan het Europees Parlement en de Raad een verslag zendt over de toepassing van deze verordening en, in voorkomend geval, wijzigingen voorstelt.

¹

CvdR 100/2010, rapporteur Alberto Nuñez Feijoo (EVP/ES), minister-president van Galicië.

.../...

Dankbetuigingen:

Het CvdR wil graag de teams bedanken van de partners die aan deze gezamenlijke raadpleging hebben meegewerkt.

Voorzitterstrojka van de EU, Spanje-België-Hongarije:

Julián Talens Escartí, Spaanse permanente vertegenwoordiging bij de EU
Estanislau Vidal-Folch de Balanzó, Spaanse permanente vertegenwoordiging bij de EU

Barbara Boutriau, Belgische permanente vertegenwoordiging bij de EU
Thierry Delaval, Belgische permanente vertegenwoordiging bij de EU
Maarten Goris, Belgische permanente vertegenwoordiging bij de EU

Dr. Gábor Sonkoly, Ministerie van Openbaar Bestuur en Justitie, Republiek Hongarije
Dr. Katalin Fékéte, Ministerie van Openbaar Bestuur en Justitie, Republiek Hongarije
Dr. Anna Kerékgyártó, Ministerie van Openbaar Bestuur en Justitie, Republiek Hongarije
Gabriella Iglói, Hongaarse permanente vertegenwoordiging bij de EU

Europese Commissie:

José Antonio Ruiz de Casas, DG Regionaal beleid
Dirk Peters, DG Regionaal beleid

Contact:

Elise Blais, contactpersoon INTERACT, Wenen

En dank aan allen die een bijdrage hebben geleverd, voor hun waardevolle samenwerking.

Bezoek voor nadere informatie het EGTS-portaal van het Comité van de Regio's:

www.cor.europa.eu/egtc

egtc@cor.europa.eu

Samenvatting van de conclusies:

- De raadpleging trok behoorlijk wat belangstelling. Van de **91 bijdragen die werden ontvangen**, waren er 15 afkomstig van bestaande EGTS (van in totaal 16 EGTS), terwijl nog eens 15 afkomstig waren van EGTS in oprichting. **Bijna alle EGTS-belanghebbenden deden mee.**
- De respondenten zijn van mening dat **de verordening moet worden gewijzigd**: het moet eenvoudiger worden EGTS te laten functioneren en er dienen verbeteringen te worden aangebracht in de wijze waarop ze worden opgericht.
- De belangrijkste juridische kwestie betreft de **verschillen in de wetgeving van de afzonderlijke lidstaten**. Het gaat hier met name om de juridische status van bestaande EGTS die niet overal identiek is, omdat de lidstaten, zoals de verordening toestaat, uiteenlopende besluiten hebben genomen binnen het nationale uitvoeringsproces. Er is ook melding gemaakt van moeilijkheden met het vaststellen van de inhoud van overeenkomsten en statuten en de goedkeuringsprocedures die daarop betrekking hebben. In het algemeen is het nodig de procedures te vereenvoudigen.
- Op Europees en nationaal niveau zijn **informatie, communicatie en technische bijstand** nodig. De respondenten zijn voorstander van een Europese structuur en kunnen zich goed vinden in de werkzaamheden die het CvdR verricht op het gebied van netwerkvorming, communicatie en ondersteuning.
- De meeste respondenten wijzen erop dat de EGTS hun eigen **personeel** moeten inhuren en zelf moeten uitzoeken welke wetgeving van toepassing is. Het personeelsvraagstuk vormt een van de voornaamste juridische aandachtspunten.
- De meeste respondenten zijn er voor dat **particuliere entiteiten** aan EGTS mogen **deelnemen**, maar uitsluitend onder specifieke voorwaarden.
- Wat betreft de deelname van **derde landen** is er een groot verschil tussen het standpunt van de lidstaten, die van oordeel zijn dat de deelname van derde landen moet worden beperkt, en dat van de andere belanghebbenden (EGTS, lokale en regionale overheden, verenigingen en deskundigen) die de huidige regels willen veranderen en minder strikte bepalingen willen invoeren.
- De meeste respondenten zijn erg positief over het feit dat de EGTS als **beheersautoriteit** en gezamenlijk technisch secretariaat fungeren, omdat daarmee inhoud wordt gegeven aan het subsidiariteitsbeginsel. Sommige nationale autoriteiten dragen het programmabeheer niet graag over. Het gebruik van EGTS om projecten voor Europese territoriale samenwerking (ETS) uit te voeren, biedt talrijke voordelen; het grootste probleem is evenwel de geschiktheid van EGTS.
- Het takenpakket van de EGTS behelst een breed scala aan activiteiten. In de praktijk fungeren de EGTS als structuur voor beleidscoördinatie en samenwerking of als een nieuwe bestuurslaag.

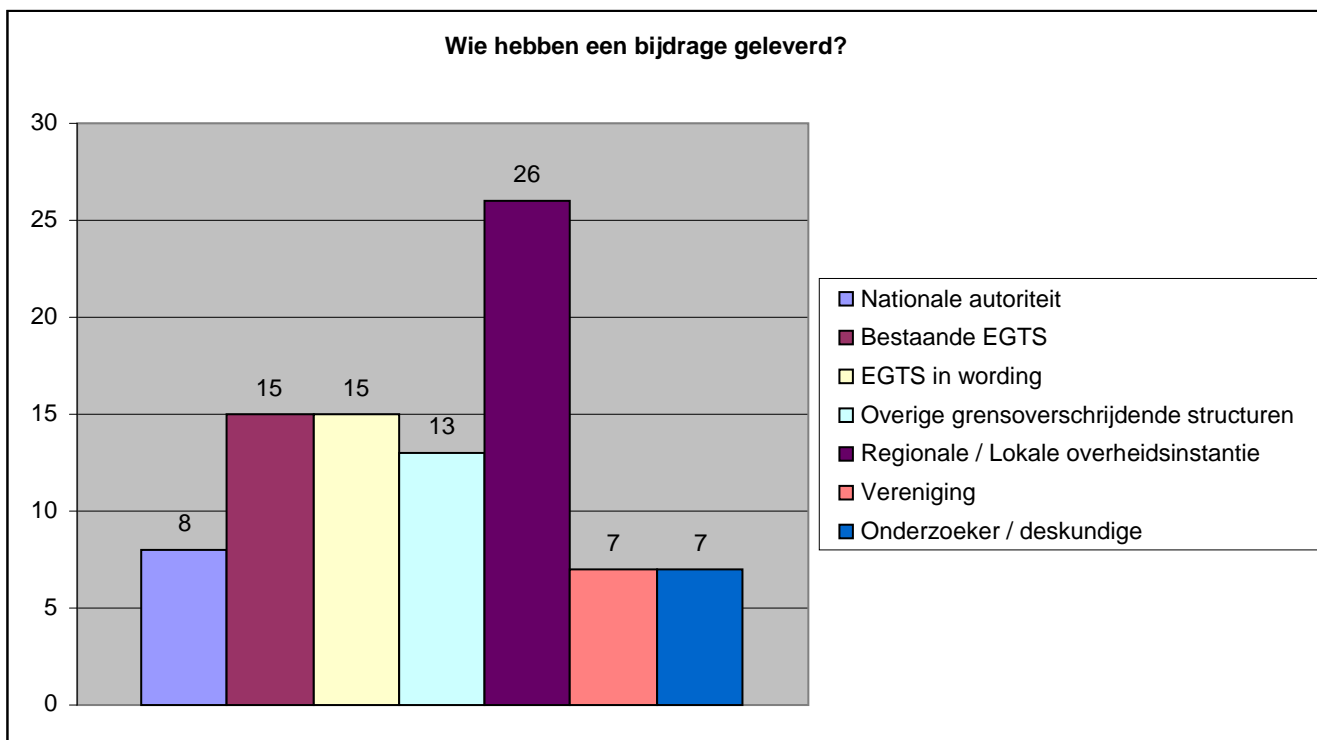
- De respondenten vinden de EGTS het belangrijkste rechtsinstrument van de EU om territoriale samenhang te bewerkstelligen. Het is tevens een proeftuin voor **multilevel governance**, waarbij een communicatiekanaal met twee lagen tot stand wordt gebracht en een bottom-up-aanpak wordt gehanteerd. Een EGTS kan diverse grenskwesties helpen oplossen.

1. Deelname

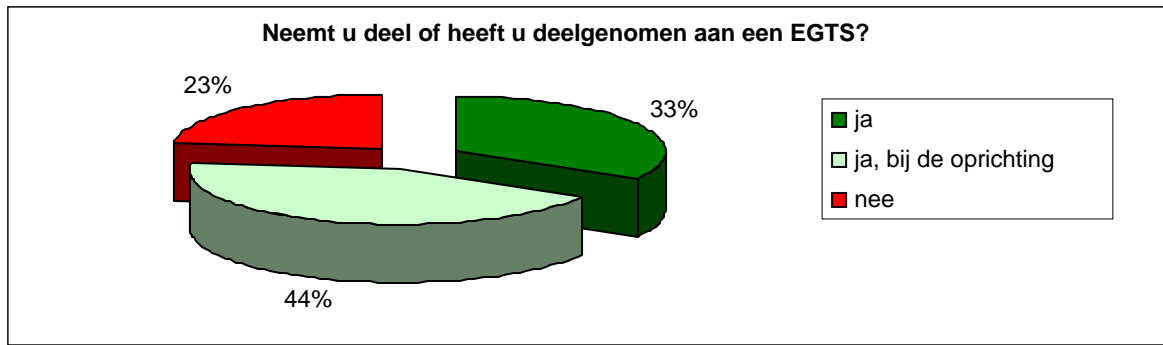
Het Comité van de Regio's heeft 91 bijdragen ontvangen. Hieruit blijkt dat er veel belangstelling voor de EGTS is en de verzamelde gegevens zijn uitermate representatief. Vrijwel alle EGTS-belanghebbenden hebben deelgenomen.

De bijdragen zijn als volgt verdeeld:

- 15 van de 16 bestaande EGTS;
- 15 EGTS in oprichting;
- 13 andersoortige grensoverschrijdende structuren (vooral Euregio's);
- 26 lokale en regionale overheden;
- 8 nationale regeringen (7 lidstaten en Zwitserland).
- 7 verenigingen, waaronder de Association of European Border Regions, de Assembly of European Regions, de Mission Opérationnelle Transfrontalière en de Central European Service for Cross Border initiatives.
- 7 bijdragen van deskundigen en belanghebbenden, waaronder INTERACT.

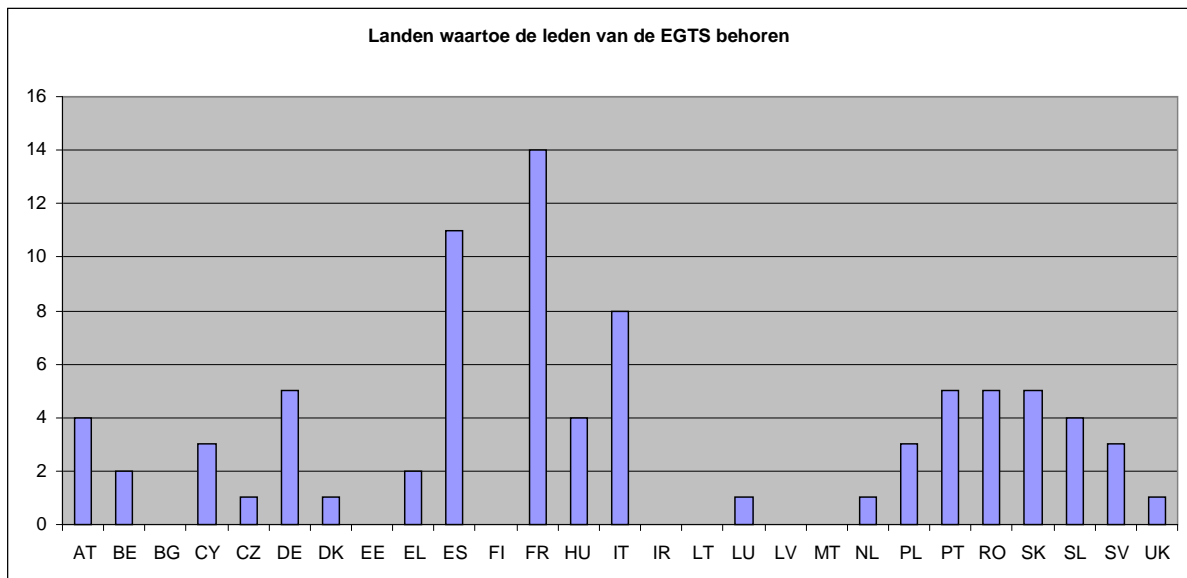
Figuur 1: Uitsplitsing naar type instantie e.d. die een bijdrage aan de raadpleging hebben geleverd

Figuur 2: Percentage grensoverschrijdende, interregionale en transnationale structuren (onder de respondenten) dat aan een EGTS deelneemt

De geografische reikwijdte van de bijdragen omvat 23 lidstaten, direct of indirect. Bulgarije, Ierland, Letland en Malta worden niet expliciet genoemd, maar het is niet uitgesloten dat entiteiten uit deze landen via de verenigingen deelnemen. De deelname is groter in de landen waar EGTS aanwezig zijn.

De reeds bestaande of nog in oprichting zijnde EGTS die hebben gereageerd, omvatten 20 lidstaten. Bulgarije², Estland, Finland, Ierland, Letland, Litouwen en Malta vermelden niet dat zij aan een EGTS deelnemen. Landen met meerdere respondenten die betrokken zijn bij bestaande EGTS of EGTS in oprichting, zijn Frankrijk (14), Italië (11) en Spanje (8).

Figuur 3. Nationaliteit van de partners van de EGTS

2

Het CvdR heeft informatie over 2 EGTS-projecten met Bulgaarse deelname. Deze projecten hebben geen bijdrage aan deze raadpleging geleverd.

Wat betreft derde landen: één EGTS in oprichting heeft Kroatische partners en een andere heeft Oekraïense partners; één Euregio heeft Noorse partners en één Eurodistrict heeft Zwitserse partners; de regering van Zwitserland heeft een rechtstreekse bijdrage geleverd; één Zwitsers kanton en één Kroatische regio hebben bijgedragen; één van de deskundigen heeft de Zwitserse nationaliteit.

De werkelijke deelname is groter dan in bovenstaande cijfers tot uitdrukking komt, omdat sommige structuren de bijdragen van hun eigen partners en belanghebbenden hebben gebundeld (INTERACT heeft ongeveer 30 deelnemende organisaties).

2. Opzet van de raadpleging

De raadpleging behelst kwantitatieve en kwalitatieve vragen over de volgende punten:

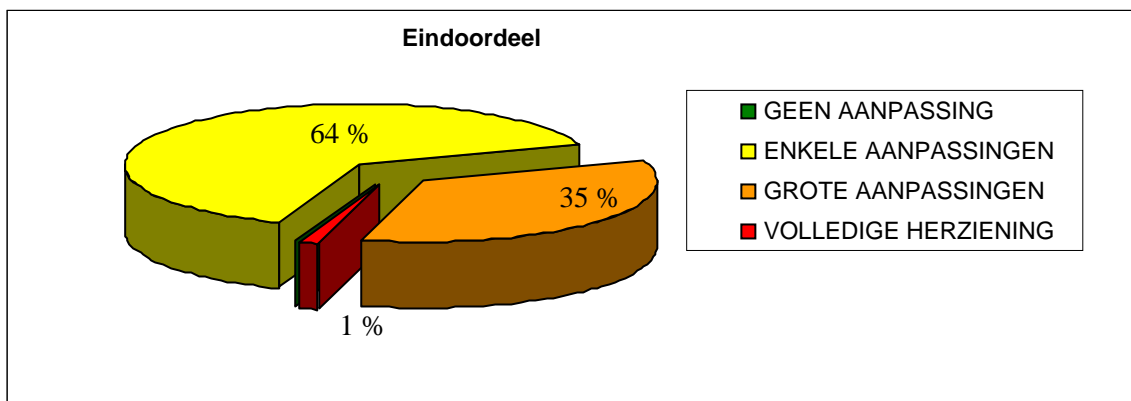
- juridische aspecten van de EGTS, waaronder Verordening (EG) nr. 1082/2006 en de uitvoering daarvan door de lidstaten. Juridische en beleidsmatige suggesties om de EGTS te verbeteren;
- de EGTS en de Europese territoriale samenwerking;
- ervaringen met de EGTS, verrichte taken, obstakels en verdere uitbreiding;
- de rol van de EGTS in de Europese integratie.

Sommige deelnemers hebben standpuntnota's overgelegd. De inhoud daarvan is in de kwalitatieve aspecten van de raadpleging geïntegreerd, maar niet in de kwantitatieve statistieken.

3. Juridische aspecten

➤ Eindoordeel

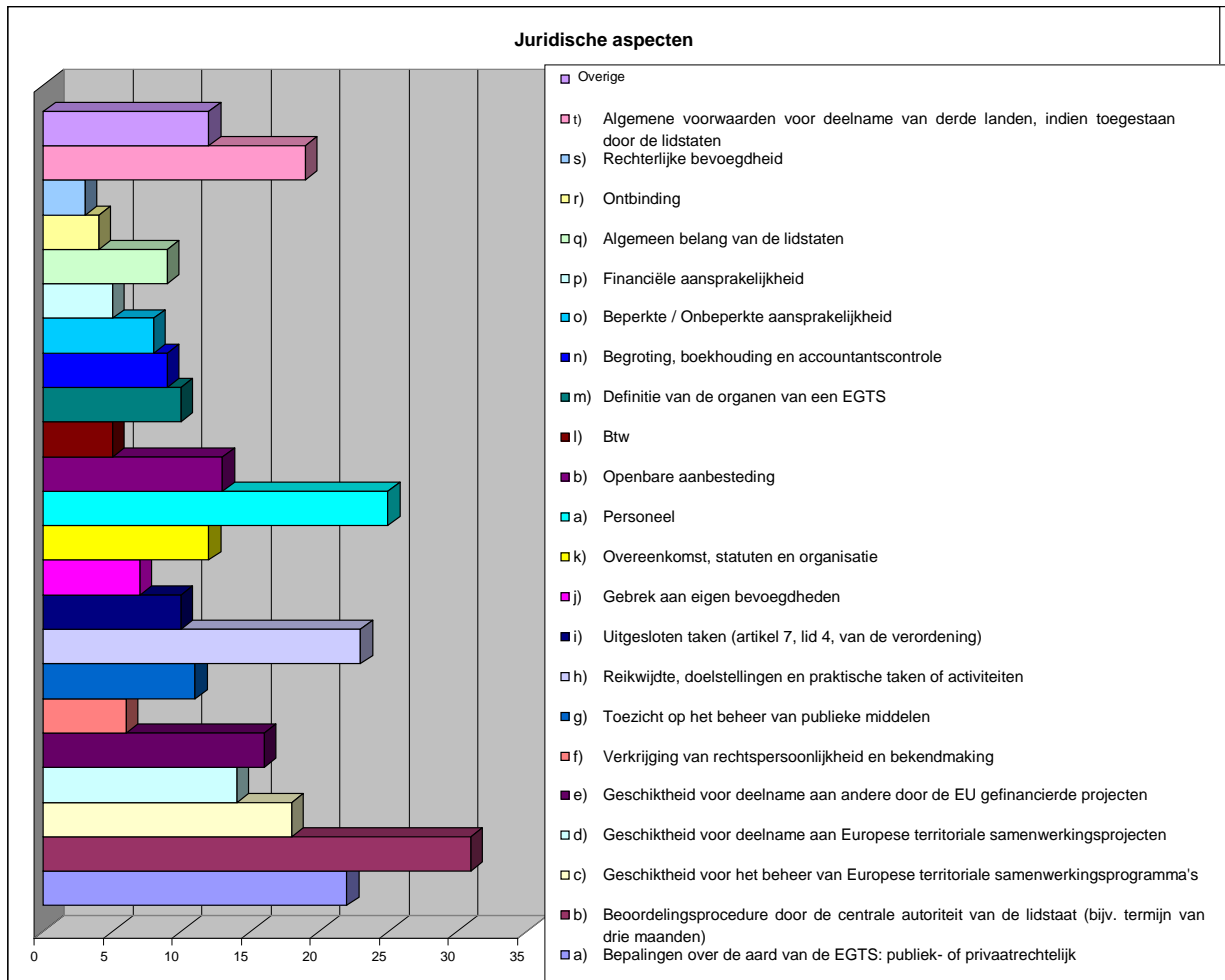
Niemand heeft zich uitgesproken voor het scenario 'geen aanpassing'. 64 % van de respondenten vindt dat er 'kleine aanpassingen' op Verordening (EG) nr. 1082/2006 moeten worden aangebracht, de rest meent dat 'grote aanpassingen' (35 %) of een 'volledige herziening' (1 %) nodig zijn, meestal omdat zij zich over een of twee belangrijke punten zorgen maken. De visie die in diverse bijeenkomsten, standpuntnota's en vragenlijsten naar voren is gekomen, luidt dat aanpassingen nodig zijn om de werking van de verordening te vergemakkelijken en de EGTS te verbeteren, maar dat deze aanpassingen geen invloed mogen hebben op de wezenlijke elementen en dat het werk dat tot dusver door de verschillende bestaande EGTS en de lidstaten is verricht, nu niet kan worden stilgezet door ingrijpende veranderingen in de wetgeving.

Figuur 4. Opvattingen van de respondenten over welke aanpassingen nodig zijn in de EGTS-wetgeving

➤ Belangrijkste juridische aspecten

De belangrijkste juridische aspecten die problematisch worden genoemd, hebben betrekking op de verschillen tussen de wetgeving van de lidstaten, gevolgd door vraagstukken die verband houden met het toepasselijke recht (voornamelijk de regels van het land waar de EGTS is opgericht, die van toepassing zijn op personeel, aanbesteding en btw), de oprichtingsprocedure, de overeenkomst en statuten en de deelname van entiteiten uit derde landen (zie bijlage, fig. 1).

Figuur 5. Belangrijkste juridische aspecten van Verordening (EG) nr. 1082/2006 die problematisch worden genoemd

Volgens de regels van het toepasselijke recht als verwoord in artikel 2 van de verordening wordt de voorkeur gegeven aan de wetgeving van het land waarin de EGTS is gevestigd. Dit zorgt voor problemen wanneer deze wetgeving wordt toegepast op personeel van andere landen, op openbare aanbestedingen in andere landen en in beperkte mate ook op de fiscale verplichtingen van de EGTS.

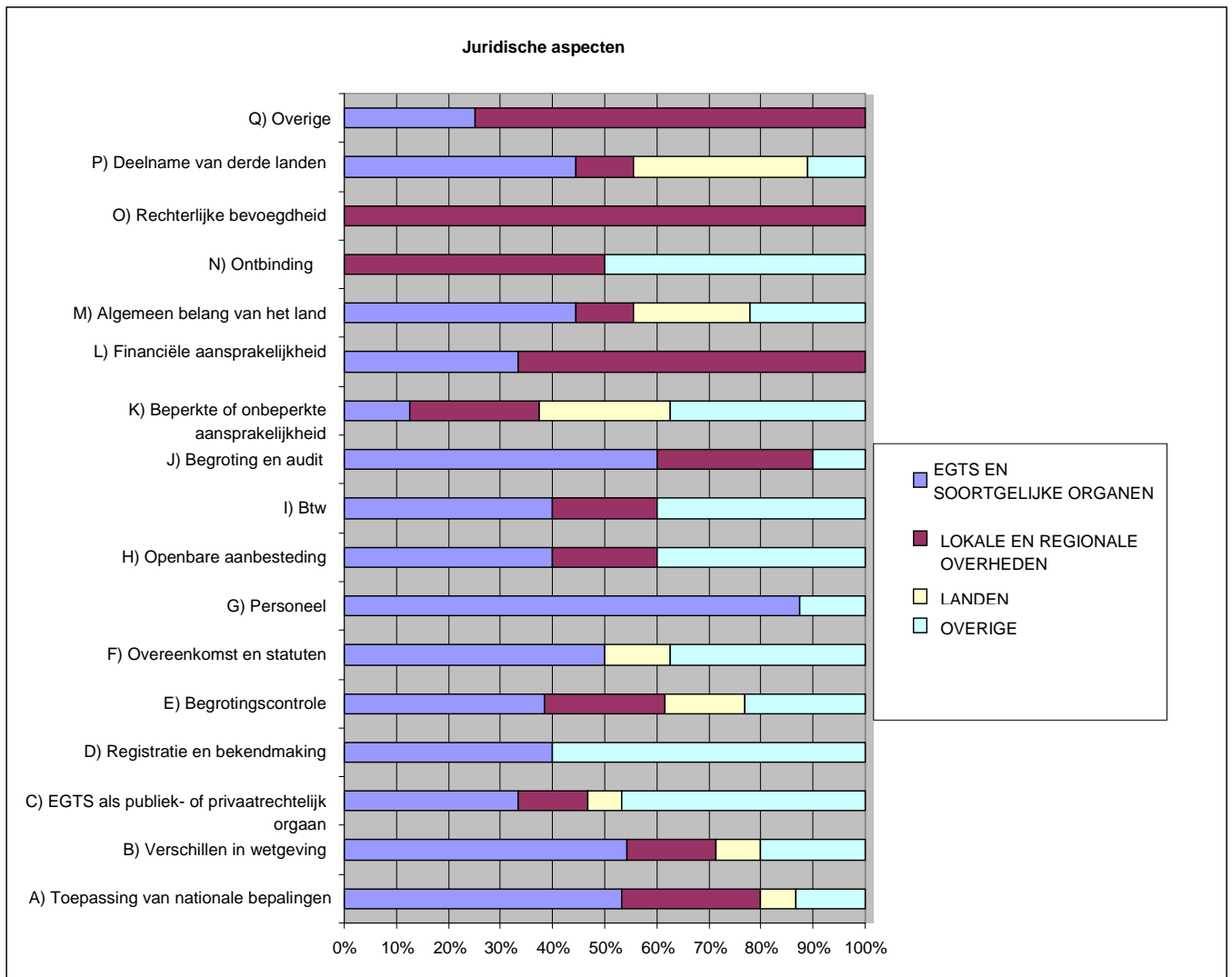
Dat lidstaten op grond van de verordening ongelijke besluiten kunnen nemen als het gaat om de nationale tenuitvoerlegging, heeft tot verschillen in juridische status geleid (publiek of particulier, beperkte of onbeperkte aansprakelijkheid), waardoor de regeling in een bepaald land totaal anders kan zijn dan in zijn buurland. Sloveense EGTS zijn particuliere entiteiten, Italiaanse vallen onder het publiekrecht; Tsjechië staat geen EGTS met beperkte aansprakelijkheid toe, terwijl Polen onbeperkte aansprakelijkheid afwijst; Frankrijk beschouwt EGTS als 'syndicats mixtes' onder de Franse wet, zodat in de praktijk alle EGTS die met Franse partners zijn opgericht, in Frankrijk gevestigd dienen te zijn. Italiaanse EGTS worden niet opgericht voor onbepaalde tijd.

De meeste EGTS, grensoverschrijdende structuren, lokale en regionale overheden en verenigingen benadrukken de noodzaak om nationale regelgeving te harmoniseren, hetzij door coördinatie vooraf tussen buurlanden te verlangen hetzij de keuzes die de landen op grond van de verordening hebben, te beperken.

Veel respondenten vinden het moeilijk te bepalen wat in de overeenkomst en de statuten moet worden opgenomen en menen dat er sprake is van onnodige herhaling. Sommigen merken op dat de procedure moet worden vereenvoudigd voor wijzigingen in de statuten, de opnemng van nieuwe leden in de EGTS en de oprichting van een EGTS op basis van een eerdere samenwerkingsstructuur. Ten slotte moeten er bepalingen over de ontbinding en de beëindiging van de activiteiten van de EGTS worden toegevoegd.

De betrokken landen moeten toestemming geven voor de EGTS en daarvoor bestaat een procedure. De respondenten merken op dat de termijn van drie maanden zelden wordt nageleefd en dat er geen heldere definitie is van het 'nationale belang' van de lidstaat, zodat de oprichting van een EGTS op willekeurige gronden kan worden verboden.

Ook wat betreft de uitvoering van de EGTS door de lidstaten benadrukken de respondenten het gebrek aan harmonisatie tussen nationale wetgevingen. De interne procedures voor goedkeuring door de nationale overheden kunnen eveneens erg problematisch zijn waarbij soms verscheidene ministeries en landen moeten worden geconsulteerd, zodat de termijn van drie maanden slechts zeer zelden wordt nageleefd.

Figuur 6. Uitsplitsing van de juridische aspecten die in de verordening worden genoemd, naar type respondent

Als oplossing voor de goedkeuringsprocedure wordt met name voorgesteld om de verordening zo te wijzigen dat er communicatie tussen de betrokken landen plaatsvindt waardoor de instanties in de lidstaten die de goedkeuring verlenen, op gemeenschappelijke gronden hun toestemming kunnen geven, waarbij ook de partners van de EGTS worden gehoord. Andere voorgestelde wijzigingen betreffen het bindende karakter van de termijn van drie maanden, inclusief stilzwijgende goedkeuring, en de mogelijkheid om het besluit op EU-niveau aan te vechten. Ten slotte kan het begrip 'nationaal belang' worden gedefinieerd aan de hand van bestaande jurisprudentie. Er is geopperd een mogelijkheid in te bouwen om een negatief besluit (geen toestemming) bij de Europese Commissie of het Europees Hof van Justitie aan te vechten.

In sommige bijdragen wordt aangegeven dat de Europese Commissie en het Comité van de Regio's moeten vaststellen hoe zij over de oprichting van nieuwe EGTS willen worden ingelicht. Wat betreft de bekendmaking in het Publicatieblad van de EU liggen er verzoeken om heldere informatie, is niet iedereen het ermee eens dat bekendmaking momenteel plaatsvindt in serie S en wordt de suggestie

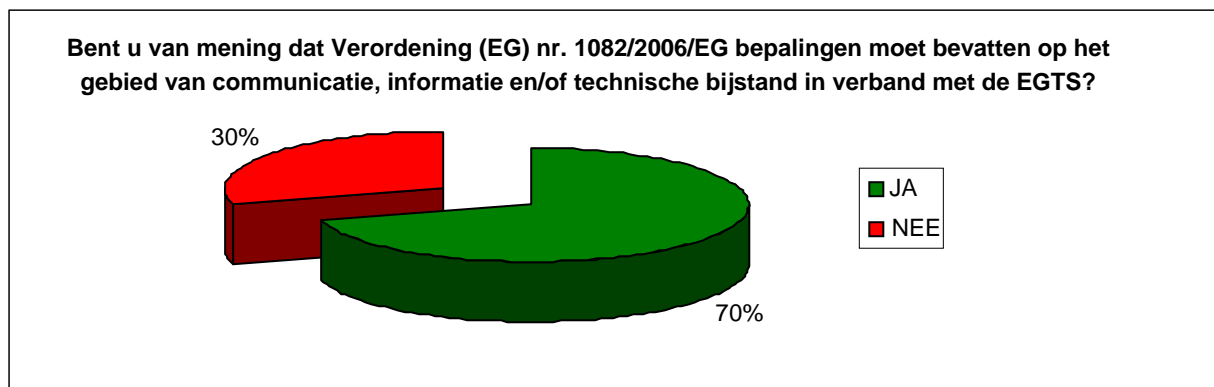
gedaan dat alle bijbehorende documenten moeten worden bekendgemaakt, waarna zij worden vertaald en als model voor andere EGTS in oprichting dienen.

Ten aanzien van praktische zaken klagen de respondenten over de vertraging in de uitvoering van de verordening en beklemtonen zij het gebrek aan kennis en bewustwording over de EGTS bij overheidsdiensten (binnen de nationale autoriteiten en zelfs binnen de Europese Commissie), problemen in verband met geschiktheid voor projecten (zie punt 4) en in sommige gevallen de politieke wil om vertrouwen in de EGTS te stellen als instrument van subsidiariteit.

Verschillen in de constitutionele orde van de lidstaten leiden tot problemen in verband met de verschillende bevoegdheden die de diverse bestuursniveaus kunnen hebben. Dit probleem kan worden opgelost door toepassing van het beginsel van multilevel governance en door de flexibiliteit van de EGTS, maar sommige respondenten vragen om eenvoudiger aanpassingsprocedures wanneer de bevoegdheden van het bestuur van een lidstaat veranderen en de EGTS reeds bestaat.

➤ **Communicatie-, advies- en ondersteuningsstructuren voor de EGTS**

Uitgezonderd de lidstaten stellen de meeste respondenten (70 %) dat er op Europees niveau een structuur moet komen voor communicatie en technische bijstand. De respondenten hebben de aandacht gevestigd op de rol van de deskundigengroep van het Comité van de Regio's en onderstreept hoe belangrijk het is het netwerk van de EGTS een nieuwe impuls te geven.

Figuur 7. Juridische aspecten. Noodzaak van maatregelen ten behoeve van communicatie, informatie en/of technische bijstand

De structuur die zich met communicatie en technische bijstand bezighoudt, kan een platform of orgaan zijn dat een stimulans biedt om meer kennis over rechtsinstrumenten te vergaren en de vorming van netwerken ondersteunt. Sommige belanghebbenden zien ook graag actie op nationaal niveau via de beheersinstanties van de programma's voor territoriale samenwerking. Een van de voordelen van dit adviesorgaan zou zijn dat de criteria in de verschillende procedures worden geüniformiseerd. Veel van de punten waarop dit adviesorgaan zich zou moeten richten, behoren reeds tot het werkerrein van het CvdR en van INTERACT en de verenigingen op hun verschillende gebieden.

Het CvdR wordt verzocht het 'EGTS-register' verder te ontwikkelen, toezicht op de procedures te blijven houden en documenten over te leggen zoals ontwerpovereenkomsten en -statuten.

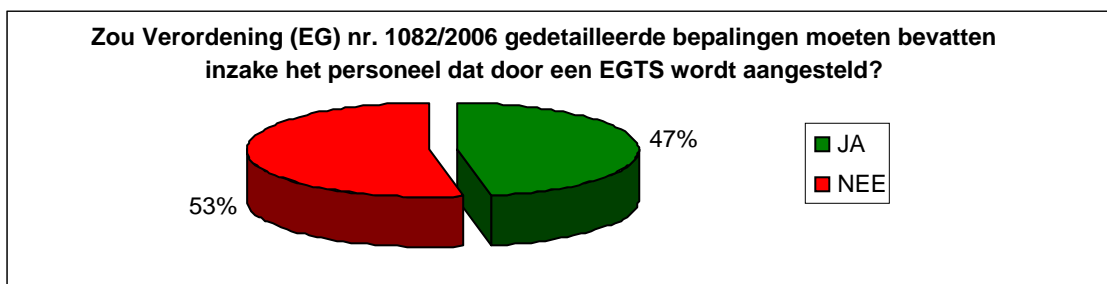
Informatie blijkt ook een belangrijk punt, deels vanwege het feit dat de oprichting van een EGTS erg complex is. Er is voorgesteld om een bijeenkomst te organiseren tussen de nationale autoriteiten die hun goedkeuring aan EGTS moeten verlenen. Deskundigen hebben voorgesteld dat de beheerders van de EGTS in Brussel een vergadering houden om praktijken en informatie uit te wisselen.

Een van de respondenten stelt voor op internet een netwerk te creëren om de uitwisseling van praktijken te ondersteunen en te verbeteren (bijv. de URBACT-website). Mogelijke hulpmiddelen hierbij zijn nieuwsbrieven en een helpdesk. Het kan ook nuttig zijn seminars en cursussen voor personeel te organiseren.

4 van de 5 lidstaten die hebben gereageerd, vinden extra structuren of een verwijzing in de verordening niet nodig. Wat betreft maatregelen ten behoeve van informatie en technische bijstand zijn enkele kritische geluiden te horen: 30 % vindt dat deze maatregelen niet nodig zijn, vooral omdat er reeds tal van instellingen bestaan die communicatie, informatie en/of technische bijstand voor grensoverschrijdende samenwerking in hun takenpakket hebben (namelijk MOT, het secretariaat-generaal van de Benelux, EIPA, enz.), en omdat de doelstellingen van samenwerking en de taken centraal moeten blijven staan.

➤ **Personeel**

Personeelskwesties vormen een van de belangrijke aandachtspunten van de respondenten. Het is het tweede juridische aspect van de verordening en het derde juridische aspect van de uitvoering door de lidstaten, dat twijfelachtig of problematisch wordt genoemd. De meningen zijn echter verdeeld en 53 % van de respondenten vindt dat de verordening gedetailleerde bepalingen over personeel moet bevatten. 3 lidstaten zijn het hier niet mee eens, de overige 4 hebben niet geantwoord. De verenigingen zijn vóór.

Figuur 8. Juridische aspecten. Bepalingen over het personeel van de EGTS

De punten die worden aangedragen en het verzoek om de Europese verordening te wijzigen, hebben grotendeels betrekking op het feit dat een EGTS haar eigen personeel moet hebben (detachering van personeel van overheidsinstanties is geen optie) en op de vraag welke wetgeving van toepassing is.

Hierover en over de aanwervingsvoorwaarden wordt uitgebreid gediscussieerd. De respondenten wijzen vooral op het risico van verschillen in pensioenvoorziening, salaris, sociale zekerheid en het belastingstelsel voor personeel uit diverse landen, vergeleken met de wetgeving in hun eigen land. Een ander probleem ontstaat wanneer personeel van de partners ten behoeve van een EGTS wordt gedetacheerd. Daarbij rijst de vraag welke rechten dit personeel heeft. Om de aanwervingsvoorwaarden niet in gevaar te brengen, stellen sommige respondenten voor in de verordening een mogelijkheid op te nemen om de wetgeving van de plaats waar het personeel zijn taken verricht (nationale wetten), toe te passen en niet de wetgeving van de locatie van het hoofdkantoor van de EGTS. Een tweede optie is de wetgeving toepassen van het land waar het personeel vandaan komt, ingeval het personeel verhuist naar een land dat bij de EGTS betrokken is maar waarin het hoofdkantoor van de EGTS niet is gevestigd. Hiermee wordt tevens voorkomen dat de regeling voor bepaalde landen extra gunstig uitpakt, zoals nu het geval is. Een andere respondent oppert om het personeel zelf te laten kiezen onder de wetgeving van welk land zij hun socialezekerheidsverplichtingen willen voldoen.

Sommige respondenten zijn ertegen al te veel details in de verordening vast te leggen. Zij vinden dat voorwaarden en bepalingen over personeel tot het domein van de EGTS-statuten moeten blijven behoren.

De respondenten onderstrepen eveneens de noodzaak van toereikende beroepskwalificaties en talenkennis van het personeel; in de verordening moet rekening worden gehouden met de verschillen in nationale opleidingsstelsels.

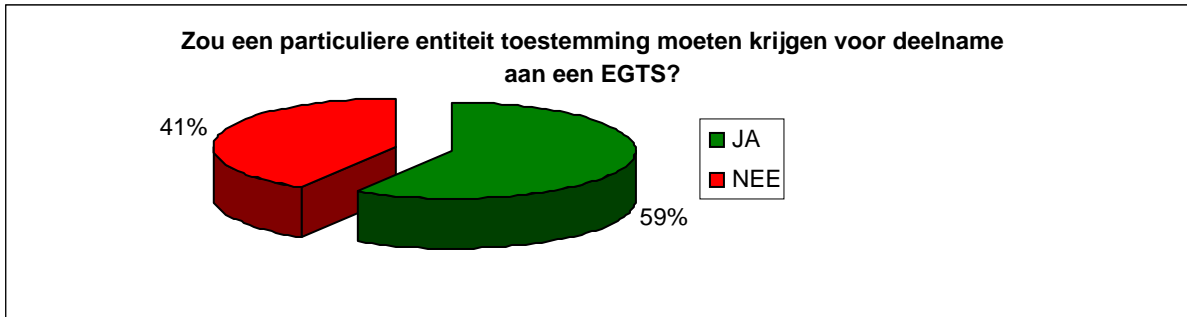
Volgens één deskundige moet het vraagstuk van het EGTS-personeel worden behandeld in de richtsnoeren voor het financiële beheer van territoriale samenwerkingsprojecten.

Een paar respondenten stellen voor een specifiek personeelsstatuut op te stellen, dat lijkt op het Europese statuut of een internationaal statuut zoals voor het Consortium voor een Europese onderzoeksinfrastructuur³.

➤ **Deelname van particuliere entiteiten**

De meningen zijn verdeeld: een meerderheid van de respondenten (59 %, maar slechts 1 lidstaat) is vóór, maar een grote minderheid (41 % waaronder 4 lidstaten) vindt dat alleen overheidsinstanties deel mogen uitmaken van een EGTS en dat particuliere entiteiten derhalve niet mogen meedoen.

³ ERIC, opgericht bij Verordening (EG) nr. 723/2009 van de Raad.
Website: http://ec.europa.eu/research/infrastructures/index_en.cfm?pg=eric

Figuur 9. Juridische aspecten. Deelname van particuliere entiteiten in EGTS

De voorstanders zijn van oordeel dat particuliere entiteiten lid moeten kunnen worden, maar uitsluitend onder welomschreven voorwaarden, namelijk:

- als zij onder het publiekrecht zijn opgericht;
- als zij geen winstoogmerk hebben;
- als zij een publiek-privaat partnerschap vormen of zich richten op een algemeen belang in het beheer van overheidsdiensten, onderzoek, milieu, werkgelegenheid, ICT, vervoer, gezondheid, sociale diensten of onderwijs;
- als het gaat om EGTS met taken op gebieden waarop de particuliere entiteit actief is en/of als het gaat om particuliere bedrijven die werkzaam zijn op het grondgebied dat door de EGTS wordt bestreken;
- wanneer zij significante invloed uitoefenen op de ontwikkeling van grensoverschrijdende samenwerking;
- als de EGTS waarvan zij lid zijn, niet in aanmerking komen voor een programma voor territoriale samenwerking;
- uitsluitend wanneer het gaat om EGTS die hun taak beter kunnen verrichten als particuliere entiteiten meedoen, mits de financiële regels zijn vastgelegd;
- als voor de EGTS een andere wettelijke regeling gaat gelden, met bijzondere voorwaarden voor particuliere spelers.

Sommige respondenten benadrukken dat in bepaalde gevallen partnerschap met particuliere organisaties noodzakelijk is. Particuliere entiteiten die openbaredienstverplichtingen uitvoeren waarop openbare-aanbestedingsregels van toepassing zijn of die zich richten op het algemeen belang, sociale zekerheid, gezondheidszorg en gezondheidsdiensten, kunnen waardevolle expertise leveren en helpen een solide financiële situatie tot stand te brengen. Bovendien zou het zonder deze partners erg moeilijk worden grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van gezondheid te ontwikkelen. Daarnaast moeten de voornaamste regionale spelers (overheid, particuliere sector en vrijwilligerssector) lid worden om blijvende ontwikkeling zo veel mogelijk te bevorderen.

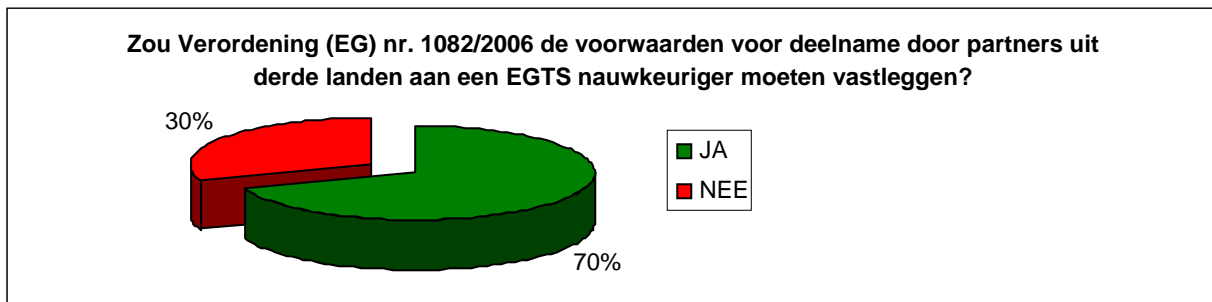
De argumenten tegen luiden dat particuliere spelers en entiteiten niet aan een EGTS moeten deelnemen, omdat de EU reeds voldoende instrumenten (bijv. Europees Economisch Samenwerkingsverband (EESV) heeft om publieke en particuliere entiteiten te laten samenwerken. Daarom hebben particuliere entiteiten geen EU-verordening nodig; verder staat in de EGTS-verordening uitdrukkelijk dat zij de bestaande EU-instrumenten niet vervangt.

Een deskundige oppert dat "concurrentiepolen, bureaus voor economische ontwikkeling en enkele representatieve organisaties die op het betrokken grondgebied gevestigd zijn, van rechtswege lid van een EGTS zouden moeten zijn, maar zonder stemrecht".

Een lokale / regionale autoriteit laat een kritisch geluid horen: entiteiten zouden aan een EGTS moeten kunnen deelnemen, ongeacht hun status; daarbij dient te worden gekeken naar de locatie waar de activiteiten plaatsvinden, de grootte van de entiteit (KMO's) of de beschikbare middelen.

➤ **Deelname van entiteiten uit derde landen**

De standpunten over deelname van derde landen lopen uiteen. 70 % van de respondenten is groot voorstander van een herziening van de huidige regelgeving en pleit voor minder strenge bepalingen, maar volgens de lidstaten moet deelname van entiteiten uit derde landen worden uitgesloten. Uit de bijdragen van Zwitserland en Kroatië blijkt evenwel dat deze landen belangstelling hebben voor deelname aan de EGTS. De verenigingen zijn vóór.

Figuur 10. Juridische aspecten. Deelname van entiteiten uit derde landen in een EGTS

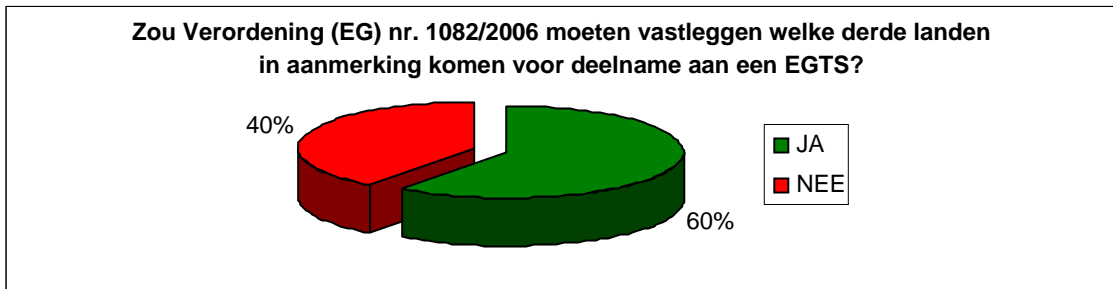
De voorstanders van herziening van de verordening stellen verschillende nieuwe regels voor. Ten eerste dient te worden toegestaan dat er 'bilaterale' EGTS worden gevormd door entiteiten uit één lidstaat en één derde land, vooral wanneer er sprake is van territoriale continuïteit. Andere suggesties zijn de opneming van een clause die deelname mogelijk maakt van alle landen die in de EU-programma's kunnen participeren; deelname van ontvangers van pretoetredingssteun; vaststellen van de regels voor territoriale continuïteit inclusief het beleid betreffende het Middellandse-Zeegebied en het nabuurschap; de EGTS moeten worden opgenomen in de samenwerkings- en associatieovereenkomsten die de EU in het kader van het nabuurschapsbeleid heeft opgesteld. Ten slotte moeten de instrumenten ENPI en IPA worden gecoördineerd met het EFRO en andere regelgeving over de structuurfondsen.

Eén lidstaat waarschuwt dat het Gemeenschapsrecht niet van toepassing is op derde landen en beschouwt dit als een belangrijk obstakel. Een lokale / regionale autoriteit brengt een ander punt naar voren en wil beperkingen stellen aan derde landen met een democratisch tekort.

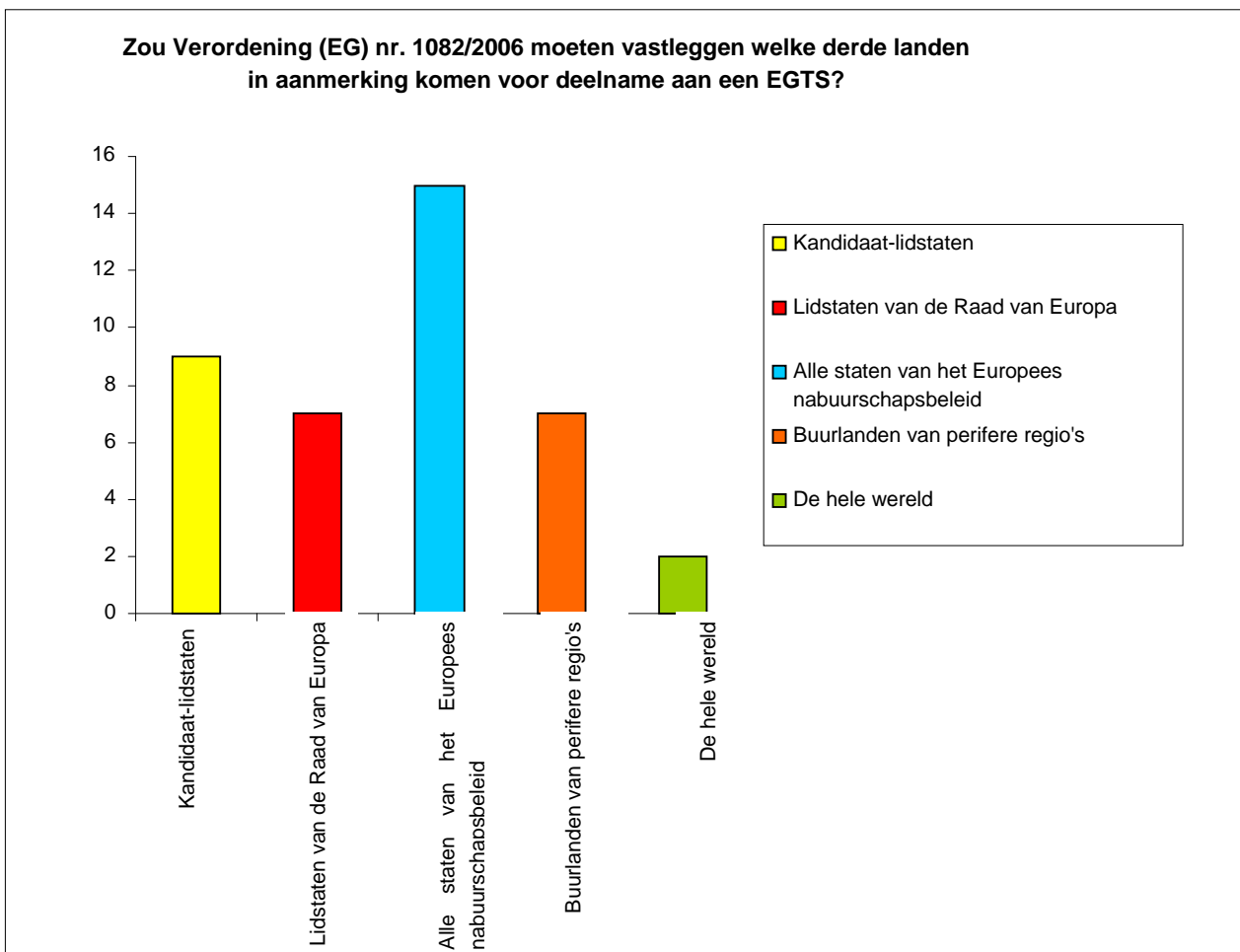
Er wordt geopperd een lijst samen te stellen van derde landen die aan een EGTS kunnen deelnemen (voor sommige landen, bijv. die de kaderovereenkomst van Madrid hebben ondertekend, zou vereenvoudiging van de beoordelingscriteria moeten worden overwogen), of de deelname te beperken

tot EU-kandidaat-lidstaten of potentiële kandidaat-lidstaten of mogelijk tot landen met associatieovereenkomsten. Mediterrane EGTS zijn vast van plan een actieve rol te spelen in het Euromediterrane beleid. Ook EGTS die de buitengrenzen niet bestrijken, willen graag bij het nabuurschapsbeleid worden betrokken.

Lokale en regionale overheden wijzen op de noodzaak in de verordening te vermelden dat deelname voor alle lidstaten van de Raad van Europa openstaat vanwege hun grote ervaring op het gebied van grensoverschrijdende samenwerking.

Figuur 11. Juridische aspecten. Vastleggen welke derde landen aan een EGTS mogen deelnemen

Figuur 12. Juridische aspecten. Deelname van derde landen. Als in Verordening (EG) nr. 1082/2006 moet worden vastgelegd welke derde landen aan een EGTS mogen deelnemen, geef dan aan om welke landen het gaat. Er zijn meerdere antwoorden mogelijk.

4. De EGTS en de Europese territoriale samenwerking

In artikel 7 van de verordening staat dat de EGTS ETS-programma's kan beheren, ETS-projecten of door andere EU-programma's gefinancierde projecten kan uitvoeren of eenvoudigweg andere activiteiten op het gebied van territoriale samenwerking mag verrichten.

Wat betreft de uitvoering van de programma's zijn de meeste respondenten erg positief over de EGTS als beheersautoriteit en gezamenlijk technisch secretariaat, waarmee invulling wordt gegeven aan het subsidiariteitsbeginsel. Het subsidiariteitsbeginsel versterkt de rol van de uitvoeringsprogramma's van de EGTS en de EGTS maakt het mogelijk bij de uitvoering van de diverse acties een strategische aanpak te hanteren. De grootste nadelen zijn dat een zeer grote EGTS wellicht minder flexibel besluiten zal nemen, er zijn twijfels over de verhouding tussen het gezamenlijk technisch secretariaat en de EGTS als beheersautoriteit en er moeten mechanismen komen om belangenconflicten te vermijden wanneer de EGTS tegelijkertijd beheerder en projectpartner is.

Enkele EGTS, met name in grote lidstaten, wijzen erop dat sommige nationale autoriteiten het programmabeheer niet graag overdragen. Op de grens van Spanje en Portugal zijn diverse EGTS met dezelfde doelen opgericht en er moeten maatregelen worden getroffen om hen ten minste aan te sporen afspraken te maken ten behoeve van het programmabeheer.

Wat betreft de uitvoering van ETS-projecten stellen enkele respondenten dat de EGTS kostenefficiënt is in termen van bureaucratie en middelen wanneer zij meerdere projecten of grote projecten beheert. Er worden tal van voordelen genoemd, zoals een strategische aanpak waarbij acties via een gemeenschappelijk beleid worden geïntegreerd; uitwisseling van informatie, communicatie en beste praktijken; bestendigheid en continuïteit van de structuur; bindende besluiten en langdurige betrokkenheid van de partners; deelname aan besluitvorming en verantwoordelijkheidsbesef; transparantie en zichtbaarheid van de structuur; efficiënt gebruik van publieke middelen; vereenvoudiging van aanbesteding, budgettering en inhuren van personeel; en toepassing van het subsidiariteitsbeginsel.

De reacties zijn ongeveer gelijk wanneer het over de uitvoering van andere door de EU gefinancierde projecten gaat.

Het voornaamste probleem betreft de geschiktheid van de EGTS: ten eerste stuiten de EGTS op problemen wanneer zij voorstellen voor verschillende ETS-programma's indienen, hetzij omdat enkele van hun partners niet geschikt zijn (zo komen de Balearen niet voor grensoverschrijdende samenwerking in aanmerking omdat eilandgebieden binnen 150 km van de kust moeten liggen⁴). Ten tweede benadrukken veel respondenten dat de EGTS binnen alle EU-programma's voor een volledig partnerschap in aanmerking moeten komen en als zodanig dienen te worden erkend, wanneer de partners van de EGTS aan de eisen van de oproep tot het indienen van voorstellen voldoen. Alle

4

De nieuwe Titel XVIII van het Verdrag van Lissabon bevat de notie grensregio's. Sommige respondenten stellen dat dit een doel is en geen geografisch concept, naar het voorbeeld van de Euroregio's, zodat de afstandslimiet in geval van eilanden flexibel moet worden gehanteerd.

diensten van de Commissie moeten zich bewust zijn van het bestaan van de EGTS en deze uitdrukkelijk in hun oproepen tot het indienen van voorstellen opnemen.

ETS biedt geen oplossing voor de problemen die verband houden met de uiteenlopende wetgeving in de lidstaten. Sommige respondenten wijzen op de problemen met tripartiete overeenkomsten en op het feit dat door het hanteren van een bovengrens van 150 km voor eilanden, gebieden worden uitgesloten die wel aan grensoverschrijdende samenwerking zouden moeten deelnemen. De procedure voor de oprichting van EGTS moet worden vereenvoudigd; zo niet, dan zullen veel EGTS niet in staat zijn kortlopende projecten uit te voeren.

De EGTS is te laat in het leven geroepen om in de huidige programmeringsperiode nog programma's te kunnen beheren. Voor de periode 2014-2020 zullen meer EGTS worden opgericht en zij dienen in het systeem te worden geïntegreerd. Er zal betere coördinatie tussen de diverse regelingen (EFRO, IPA, ENPI) nodig zijn om het voor EGTS gemakkelijker te maken verschillende grensoverschrijdende projecten te beheren.

Over de vraag of bij territoriale samenwerking en andere programma's de voorkeur dient uit te gaan naar een EGTS, zijn de meningen verdeeld. Het feit dat zo'n voorkeur niet bestaat, kan EGTS-partners ontmoedigen, maar andere respondenten herinneren eraan dat de EGTS uitsluitend op vrijwillige basis worden geformeerd. Sommigen vragen om een bonus in de medefinanciering, die in de EU-begroting moet worden opgenomen; anderen zijn tegen dit idee. Er worden enkele voorstellen gedaan voor aanvullende steun aan EGTS, zoals hulp bij de oprichting, speciale financiering voor proefprojecten en specifieke opleiding voor personeel.

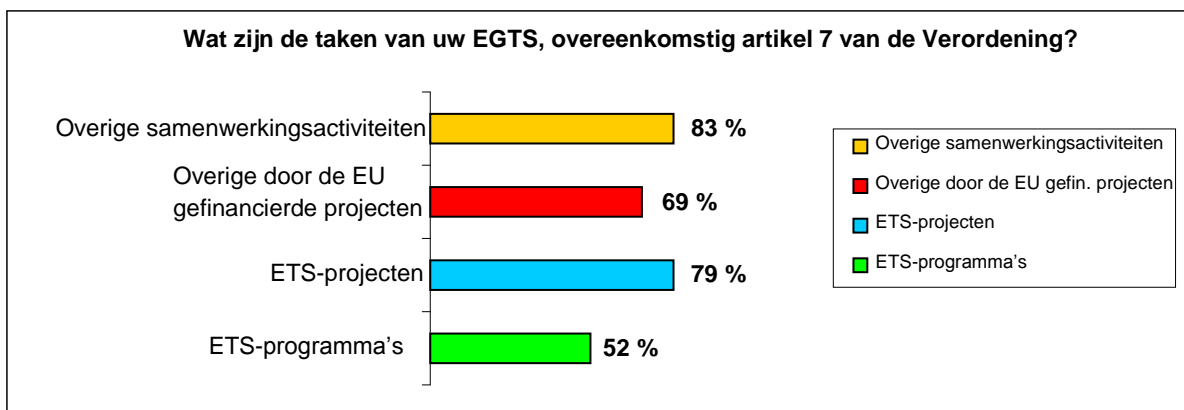
Enkele regionale overheden onder de deelnemers zien geen specifieke voordelen in het feit dat de EGTS ETS-programma's of -projecten uitvoeren.

5. De ervaringen met EGTS, verrichte taken, obstakels en verdere uitbreiding

Alle EGTS die op basis van grensoverschrijdende samenwerking zijn opgericht of zich in een proces van oprichting bevinden, hebben een historie van samenwerking tussen de partners. Zij worden meestal opgericht vanuit de wil om een zichtbare en permanente structuur van grensoverschrijdende samenwerking tot stand te brengen, gezamenlijke strategieën voor groei op te stellen, schaalvoordelen te genereren en gemeenschappelijke projecten, infrastructuur of ecologische hulpbronnen te beheren.

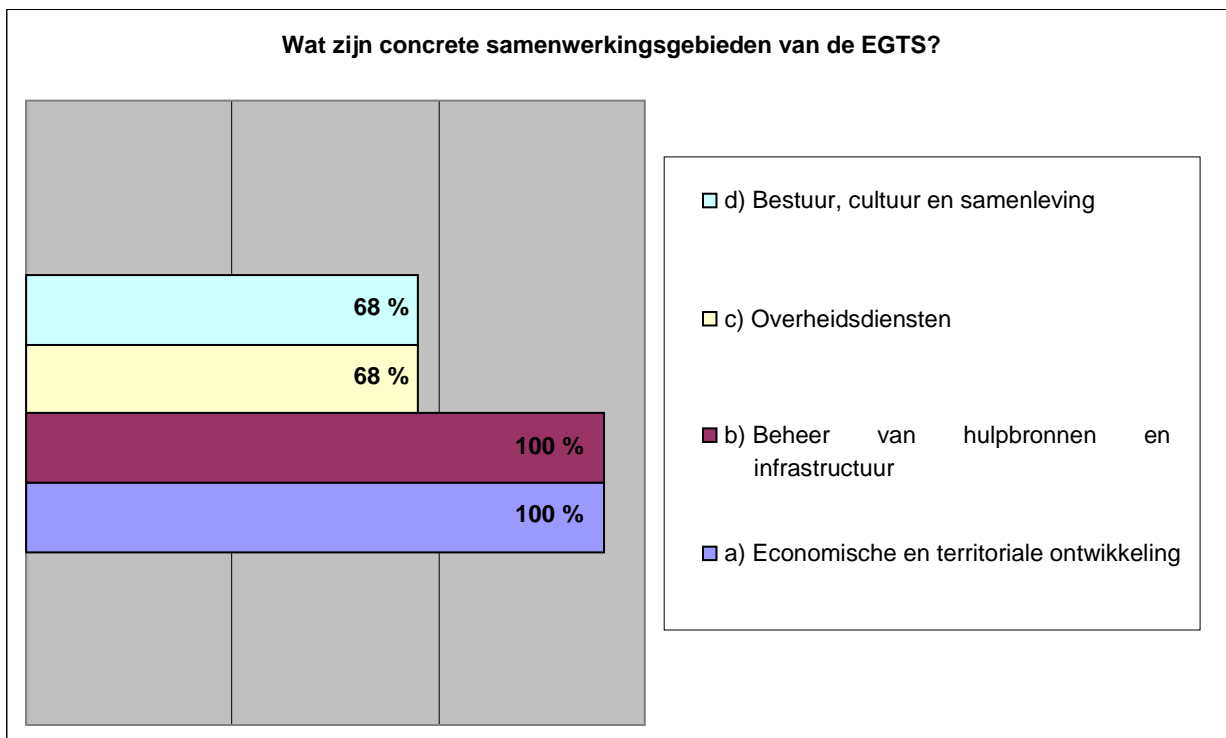
Alle bij de raadpleging betrokken EGTS zijn gebaseerd op grensoverschrijdende samenwerking. Alleen de EGTS 'Archimed' (eilanden), 'Amphictyony' (32 gemeenten aan de Middellandse-Zeekust) en de EGTS in oprichting 'European Urban Knowledge Network' (nationale autoriteiten die zich met ruimtelijke ordening bezighouden) kennen geen territoriale continuïteit.

Volgens artikel 7 van de verordening kan een EGTS op vier terreinen actief zijn. De meeste reeds bestaande en nog in oprichting zijnde EGTS sluiten geen enkele van deze werkgebieden uit (52 % noemt ETS-programma's, 79 % ETS-projecten (voor in de toekomst), 69 % is van plan projecten te gaan uitvoeren die door andere EU-programma's zijn gefinancierd en 83 % noemt andere vormen van samenwerking zonder EU-financiering). Slechts één EGTS, de Grande Région, is specifiek in het leven geroepen om het ETS-programma uit te voeren. In het kader van het EUKN-project dat een product is van louter nationale autoriteiten, zullen geen voorstellen worden ingediend om een door de EU gefinancierd programma uit te voeren.

Figuur 13. Ervaringen met EGTS. Aard van de taken volgens artikel 7 van de verordening.

De EGTS bestrijken een breed werkkterrein⁵: 100 % van de deelnemers vermeldt activiteiten op het gebied van 'economische ontwikkeling', 100 % noemt 'beheer van hulpbronnen en infrastructuur', 68 % verleent 'overheidsdiensten' en 68 % verricht activiteiten op het gebied van 'bestuur, cultuur en samenleving'. De verschillen worden zichtbaar wanneer het om concrete werkzaamheden gaat: gezamenlijk beheer van een ziekenhuis of beheer van een grensoverschrijdend natuurgebied. De veelheid aan acties en initiatieven is enorm en de meerwaarde van de EGTS is duidelijk wanneer zij aan hun klus beginnen. De EGTS streven ernaar de bevolking bij hun activiteiten te betrekken, zoals vaak in een clause staat verwoord. In de praktijk groeien de EGTS uit tot een structuur voor beleidscoördinatie en samenwerking of tot een nieuwe bestuurslaag.

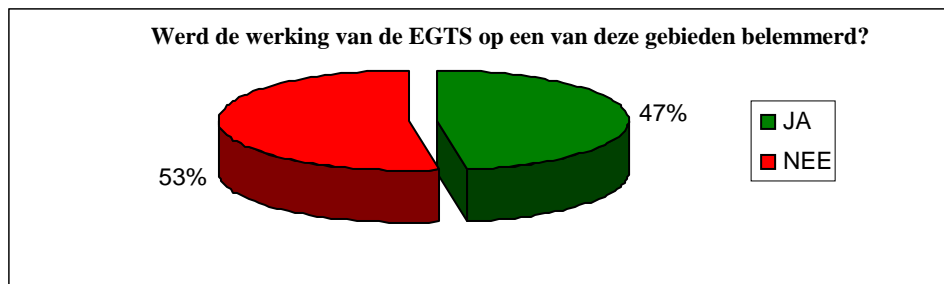

Figuur 14. Ervaringen met EGTS. Actiegebieden van de EGTS

De meeste EGTS die grensgebieden bestrijken en een algemene doelstelling hebben, geven aan dat zij tot 2020 strategieën voor groei en duurzame ontwikkeling uitvoeren, in overeenstemming met de Europa 2020-strategie. Daarom kunnen EGTS belangrijke instrumenten worden in de harmonieuze ontwikkeling van grensstreken.

53 % van de bestaande EGTS en de EGTS in oprichting zegt dat zij bij het voorbereiden van deze taken op problemen stuiten. Dit betekent dat de meeste problemen zich voordoen in de oprichtings- en opstartfase.

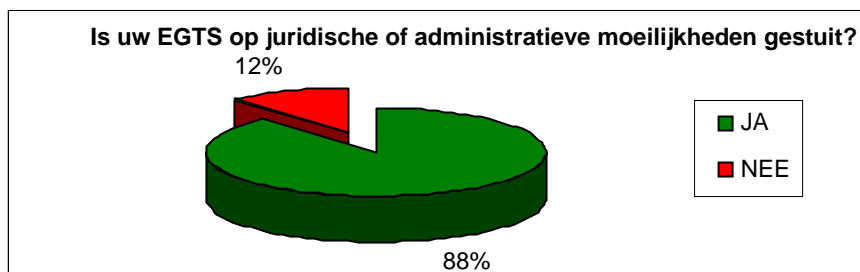
⁵ Sommige belanghebbenden onderstrepen dat EGTS 'taken' hebben en geen 'bevoegdheden'. De term 'bevoegdheid' moet worden vermeden.

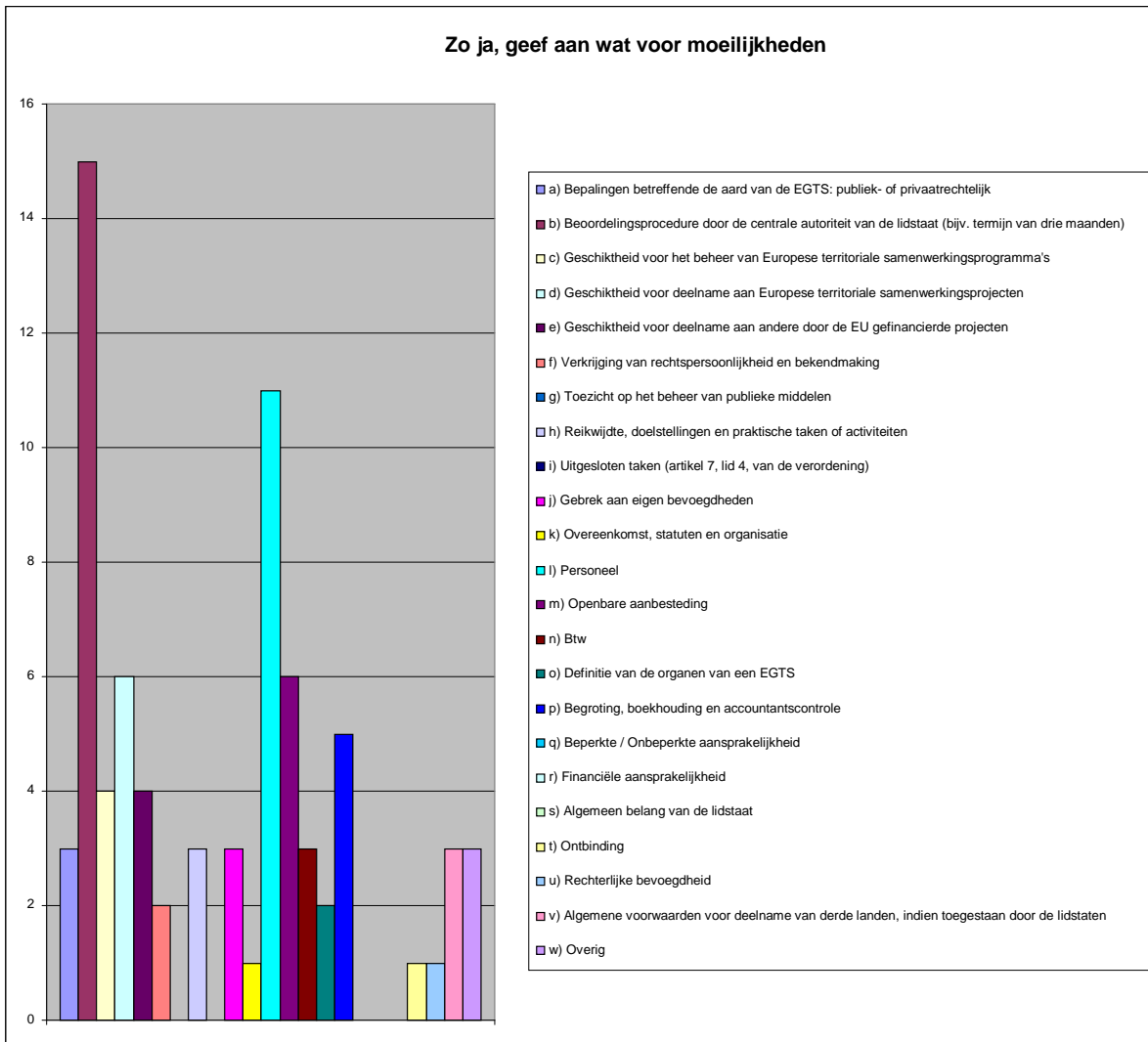
Figuur 15. Ervaringen met EGTS. Praktische obstakels.

De voornaamste problemen zijn (in volgorde van frequentie):

- beoordelingsprocedure door de centrale autoriteit van de lidstaten, bijv. termijn van drie maanden (zie punt 3);
- personeel, niet alleen om juridische redenen (zie punt 3) maar ook vanwege verschillen in salaris tussen de landen;
- geschiktheid om Europese projecten van ETS- of andere programma's uit te voeren;
- geschiktheid voor programmabeheer, hetzij vanwege de onwillige houding van de huidige beheersautoriteit of vanwege de houding van sommige secretariaten die niet graag willen samenwerken met EGTS die zij als concurrenten beschouwen;
- openbare aanbesteding, begroting en boekhouding (zie punt 3);
- btw-nummers en socialezekerheidsnummers die niet door de autoriteiten van andere landen worden erkend;
- gebrek aan kennis van de EGTS bij de nationale overheden.

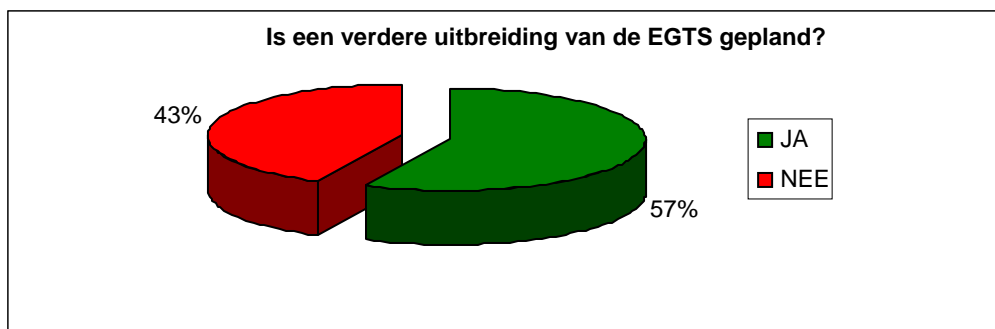

Figuur 16. Ervaringen met EGTS. Juridische en administratieve moeilijkheden

Figuur 17. Ervaringen met EGTS. Aard van de juridische en administratieve moeilijkheden

Wat betreft verdere uitbreiding heeft 57 % van de EGTS daarvoor plannen opgesteld. Zij willen vooral het aantal leden vergroten, meestal omdat sommige partners door de trage interne procedures niet eerder tot de EGTS konden toetreden of omdat de entiteiten behoren tot een derde land dat zich uiteindelijk bij de EU zal aansluiten (Kroatië). Naar aanleiding van de eerstgenoemde reden willen sommige respondenten dat voor lidmaatschapswijzigingen in het vervolg een vereenvoudigde procedure gaat gelden.

Figuur 18. Ervaringen met EGTS. Perspectief van verdere uitbreiding van de bestaande EGTS

6. De rol van de EGTS in de Europese integratie

➤ De EGTS en de doelstelling van territoriale samenhang

Dat territoriale samenhang in het Verdrag van Lissabon is opgenomen, versterkt de rol van de EGTS⁶. Volgens de meeste respondenten is de EGTS het belangrijkste instrument of een uitstekend EU-instrument voor territoriale samenhang. De EGTS biedt een helder en duurzaam kader voor samenwerking. Zoals in de bijdrage aan het Groenboek over territoriale cohesie werd gezegd, biedt de EGTS een platform voor een geïntegreerde benadering voor de aanpak van problemen op een passend geografisch niveau. Hierdoor kunnen alle spelers rechtstreeks deelnemen en de programma's op meer doeltreffende, consistente en samenhangende wijze beheren (minder middelen, gezamenlijk beheer, gedeelde verantwoordelijkheid). Voor de lidstaten wordt samenwerking tussen de centrale autoriteiten en de lokale en regionale overheden binnen één instelling gemakkelijker. Voor de regio's ontstaat er een evenwicht tussen de capaciteiten van de verschillende overheidsinstanties die bij de uitvoering van EU-programma's en de besteding van EU-gelden betrokken zijn.

In de grensregio's kan de EGTS helpen het *acquis communautaire* in de praktijk te brengen, functionele gebieden te integreren en het grenseffect uit te wissen. De EGTS creëert samenwerkingsstructuren waarmee talrijke spelers bij elkaar worden gebracht, en ontwikkelt grensoverschrijdende synergieën vanuit een langetermijnvisie. Zij bevordert tevens de dialoog en kan als buffer fungeren voor politieke conflicten tussen de lidstaten. De EGTS stimuleert territoriale samenhang niet alleen over grenzen heen maar ook op nationaal niveau, omdat de grensstreken heel vaak tot de minder ontwikkelde delen van een land behoren.

In het algemeen put de EGTS uit een rijke bron van ervaringen en praktijken, bevordert zij voorstellen voor samenwerking en stelt zij geïntegreerd beleid voor. Zij stimuleert nieuwe vormen van sociale actie, zoals geïntegreerde territoriale plannen, de vorming van netwerken en de ontwikkeling van communicatie en uitwisselingen tussen economische spelers of specifieke maatschappelijke groepen (jongeren, vrouwen, migranten).

Vanuit sectoraal gezichtspunt zijn er specifieke verwijzingen naar economische ontwikkeling, werkgelegenheid, innovatie, onderwijs, gezondheidszorg en milieu. Op geografisch vlak wordt er verwezen naar plattelandsgebieden en kleine plaatsen die een stem krijgen dankzij de EGTS, waarmee het subsidiariteitsbeginsel handen en voeten wordt gegeven.

Sommige lokale en regionale overheden zijn sceptischer en wijzen erop dat de EGTS een rechtsinstrument vormt dat gedelegeerde taken uitvoert. De discussie zou zich dus meer op het cohesiebeleid als zodanig moeten richten.

⁶ In artikel 3, lid 3, derde alinea, van het Verdrag betreffende de Europese Unie staat: "De Unie bevordert de economische, sociale en territoriale samenhang, en de solidariteit tussen de lidstaten." De nieuwe titel XVIII van het derde deel van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie vormt een nieuwe en belangrijke juridische versterking omdat "Economische en sociale samenhang" nu is gewijzigd in "Economische, sociale en territoriale samenhang", alle drie met dezelfde status.

Eén lidstaat is negatief over de mogelijkheid om de samenhang via dit nieuwe instrument te verbeteren, en stelt dat de samenwerking zelf in gevaar kan komen wanneer bij het zoeken naar oplossingen voor ingewikkelde nieuwe administratieve problemen onzekerheden worden gecreëerd en middelen worden vastgelegd.

➤ **De EGTS en de opbouw van Europa van onderaf**

De EGTS brengt lokale en regionale belanghebbenden samen. Deze kunnen hun behoeften en strategieën vaststellen en gemeenschappelijke acties en initiatieven uitvoeren. De EGTS creëert een communicatiekanaal met twee lagen waarbij vooral de bottom-up-aanpak van belang is en de prioriteiten, behoeften en zorgen van de grondgebieden aan de lidstaten en de EU-instellingen kunnen worden doorgegeven, terwijl de EU-agenda wordt vastgesteld en de lacunes in het gecentraliseerde beleid worden opgevuld. Zij kan een wezenlijk onderdeel van het Europa van de burgers gaan vormen. De EGTS zijn multilevel governancestructuren met rechtspersoonlijkheid. Zij versterken de interne markt, helpen grensoverschrijdende gebieden een solide basis te verschaffen en zijn betrokken bij een permanente dialoog met de burgers. Daarom moeten zij door de EU-instellingen als gesprekspartners worden erkend. Eén regio wijst erop dat EGTS die uit gemeenten bestaan, hierbij een bijzonder belangrijke rol spelen.

➤ **De EGTS en multilevel governance**

Het CvdR heeft de rol van de EGTS reeds geanalyseerd in zijn Witboek over multilevel governance⁷. De deelnemers aan de raadpleging laten zich daar in het algemeen positief over uit omdat de EGTS als "een proeftuin van multilevel governance" wordt beschouwd. Toch bestaat tot dusver meer dan de helft van de EGTS uit homogene partners: hetzij uitsluitend gemeenten hetzij uitsluitend regio's.

In het algemeen bevordert de EGTS multilevel governance omdat het een gemeenschappelijke structuur is die verschillende bestuursniveaus in staat stelt onder gelijke voorwaarden deel te nemen en te ontdekken welke behoeften de mensen en het grondgebied hebben. Veel respondenten onderstrepen dat deelname van het maatschappelijk middenveld noodzakelijk is. Het subsidiariteitsbeginsel is van toepassing wanneer de EGTS grensoverschrijdende strategieën vaststelt, wanneer zij lokale en regionale overheden toestaat overheidsbeleid te formuleren en wanneer zij helpt de macroregio's te structureren.

Sommige respondenten wijzen erop dat de EU als zodanig in de EGTS moet worden geïntegreerd of ten minste over een mechanisme voor communicatie en uitwisseling van informatie moet beschikken met de EGTS als enige gesprekspartner. Andere zijn van mening dat de terugverwijzing naar de nationale wetgeving een doeltreffende multilevel governance kan verhinderen.

⁷

Aangenomen in juni 2009 tijdens de zitting van het Comité van de Regio's. Zie CdR 25/2010. Website <http://www.cor.europa.eu/governance>

➤ **De EGTS en de macroregio's**

Een belangrijke bijdrage die de EGTS aan macroregio's kunnen leveren, is het structureren van de samenwerking binnen de macroregio, omdat EGTS permanente structuren met veel spelers vormen. De EGTS kunnen helpen de macroregio's een steviger structuur te geven.

De meeste respondenten geven aan dat een macroregionale structuur te groot en te complex is om het beheer van macroregionale projecten via de EGTS te laten lopen. Het is niet de taak van de EGTS om het gebrek aan institutionele structuur in de macroregio's te compenseren.

Dat het ontbreekt aan informatie over de macroregio's, heeft een behoorlijk aantal antwoorden beïnvloed, omdat er grote verwarring bestaat over wat een macroregio is. Daarnaast wijzen enkele respondenten erop dat de opwindings over de macroregio's niet ten koste mag gaan van de discussie over de EGTS.

➤ **EGTS en nabuurschapsbeleid**

Op dit moment is het nog erg moeilijk een EGTS met buurlanden buiten de EU op te richten. Hier zijn slechts twee voorbeelden van: 'UTTTS' en 'Euregione Senza Confini', waarin wordt samengewerkt met respectievelijk Oekraïne en Kroatië. Het grootste voordeel is de politieke betekenis van dit langdurige partnerschap en de steun die EGTS kunnen bieden bij de uitvoering van de EU-acquis, wat voor kandidaat-lidstaten bijzonder belangrijk is.

De respondenten benadrukken vaak de mogelijkheden van dit instrument. Zij wijzen er in hun antwoorden op dat EGTS kunnen helpen kwesties op te lossen die verband houden met nationaliteit en grenzen, het welzijn in de betrokken gebieden kunnen verbeteren en het publiek een grotere bewustwording van de Europese Unie kunnen bijbrengen. EGTS dragen bij aan territoriale samenhang, harmonisatie van nationale wetgeving, opbouw van administratieve capaciteit en een effectiever gebruik van grensoverschrijdende ENPI-fondsen. Zij maken meer gerichte samenwerking mogelijk en kunnen zelfs helpen de doelen van macroregionale strategieën te verwezenlijken.

Sommige regio's en de meeste lidstaten zijn echter minder optimistisch gestemd en zien de EGTS als een instrument dat uitsluitend op EU-niveau moet blijven fungeren.

Raadpleging "De herziening van de EGTS-wetgeving"

Bijlage 1. Lijst van deelnemers

➤ Bestaande EGTS:

- EGTS Eurométropole Lille-Kortrijk-Tournai en Lille Métropole (FR-BE)
- EGTS Gemer – Borsod – Abaúj – Zemplín (HU-SK)
- EGTS 'UTTS' Ung-Tisza-Túr-Sajó (HU-SK)
- EGTS Amphictyony (GR-IT-CY-FR)
- EGTS Archimed (IT-ES-CY)
- EGTS Duero – Douro (PT-ES)
- EGTS Eurodistrict SaarMoselle (FR-DE)
- EGTS Eurodistrict Strasbourg-Ortenau (FR-DE)
- EGTS Eurorégion Pyrénées-Méditerranée (FR-ES)
- EGTS Galicia-Norte de Portugal (ES-PT)
- EGTS Hospital de la Cerdanya (ES-FR)
- EGTS Ister-Granum (HU-SK)
- EGTS West-Vlaanderen / Flandre – Dunkerque – Côte d'Opale (FR-BE)
- EGTS 'ZASNET' (PT-ES)

➤ EGTS in oprichting

- Békés – Arad EGTC Ltd. Lokale autoriteit van de provincie Békés (HU).
- Eixo Atlantico do Noroeste Peninsular. AEDEA – Agencia Europea de Desarrollo Eixo Atlantico (ES).
- EuRegio Salzburg – Berchtesgadener Land - Traunstein – EGTC (AT).
- Eurodistrict de l'Espace Catalan Transfrontalier (ES-FR).
- European Urban Knowledge Network EGTC. Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van Nederland.
- Eurorégion Alpes-Méditerranée - GECT (FR-IT).
- Euroregion Aquitaine-Euskadi. Baskische regering (ES).
- Euro-Região Extremalentejo. Gemeenteraad van Portalegre (PT).
- Euroregione Senza Confini - Regio Veneto (IT).
- Mestna občina Nova Gorica (SI) - GECT občin: Comune di Gorizia (I), Mestna občina Nova Gorica (SLO) in Občina Šempeter – Vrtojba (SLO)/Territorio dei comuni: Comune di Gorizia (I), Mestna občina Nova Gorica (SLO) in Občina Šempeter-Vrtojba (SLO).
- Parc Marin International des Bouches de Bonifacio. Office de l'Environnement de la Corse (FR).
- Pirineus-Cerdanya. Communauté de Communes 'Pyrénées-Cerdagne' (FR-ES).
- Posočje-Benečija (SI). Overheidcentrum voor ontwikkeling van de Soča-vallei.
- Tritia EGTC. Žilinský samosprávny kraj (SK).
- Ung-Tisza-Túr Korlátolt EGTC Ltd. (HU-RO-SK).

➤ Overige grensoverschrijdende structuren

- Zwitserse kantons: Kantone Basel-Stadt (BS) / Basellandschaft (BL) / Aargau (AG) / Jura (JU) / Solothurn (SO) - REGIO BASILIENSIS
- Gemeenteraad Östersund
- Agglomération franco-valdo-genevoise - ARC Syndicat mixte
- Ministerium für Wirtschaft, Mittelstand und Energie des Landes Nordrhein-Westfalen - Ministerie van Economische Zaken en Energie van Noordrijn-Westfalen
- Euregio Maas-Rijn
- COSANTE (Coopération sanitaire transfrontalière)
- Euroregion Baltic International Permanent Secretariat
- Secretaría General de Acción Exterior de la Junta de Andalucía
- Communauté de Travail des Pyrénées (CTP)
- Association of European Border Regions (AEBR)
- C.A.F.I. – Association de la Conférence des Alpes Franco-Italiennes
- Helsinki-Tallinn Euregio Forum

➤ Regionale en lokale autoriteiten

- Regering van de Balearen (ES).
- UTTS, Centrum voor landbouw en toegepaste economische wetenschappen (HU).
- Vrijstaat Saksen (DE).
- Regionale regering van Valencia (ES).
- Regionale regering van Castilla y León (ES).
- Regering van Land Kärnten (AT).
- Vlaanderen. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Agentschap lokaal bestuur (BE).
- Saarland. Ministerie van Economische Zaken en Wetenschap (DE).
- Woiwodschap Lubusz, bureau van de minister-president (PL).
- Rheinland-Pfalz, Ministerie van Economische Zaken, Vervoer, Landbouw en Wijnbouw (DE).
- Conseil Général du Pas-de-Calais (FR)
- Autonome provincie Trento (IT).
- Land Niederösterreich (AT).
- Wien - Wenen (stad en deelstaat [Land]) (AT)
- Provincie Csongrød (HU).
- Liberecký kraj - Euroregio Nisa (CZ).
- Regionale raad van Freiburg (DE).
- Woiwodschap Neder-Silezië (PL).
- Gouvernement suisse - Canton de Genève- Services des affaires extérieures (CH)
- Regering van Beieren (DE)
- Regering van Catalonië (ES)
- Regering van Karinthië (AT)
- Communauté Urbaine de Strasbourg (FR)

- Bureau voor regionale ontwikkeling van de provincie Dubrovnik-Neretva

Lidstaten

- Regeringsbureau van de Republiek Slovenië voor lokaal zelfbestuur en regionaal beleid
- Ministère du Développement Durable et des Infrastructures du Luxembourg
- Ministerie van Openbaar Bestuur van Hongarije
- Département fédéral des affaires étrangères de la Confédération Suisse - Service politique de coopération transfrontalière
- Ministerie van Arbeid en Economische Zaken van Finland, Eenheid Regionale Ontwikkeling (FI)
- Ministerie van Regionale Ontwikkeling van Polen - Dienst Territoriale Samenwerking
- Ministerie van Openbaar Bestuur en Justitie van Hongarije
- Ministerie van Binnenlandse Zaken van Estland
- Republiek Tsjechië - Regeringsbureau
- Confédération Suisse - Département Affaires Etrangères

Verenigingen

- Association of European Border Regions (AEBR)
- Vertegenwoordiger van de Vereniging van Litouwse lokale raden in Brussel
- Mission Opérationnelle Transfrontalière (MOT) - France
- Association des Régions de France (ARF)
- Algemeen secretariaat van de Assembly of European Regions (AER)
- Central European Service for Cross-Border Initiatives (CESCI)
- European Association of Elected Representatives from Mountain Areas (AEM) - Association européenne des élus de montagne
- Association of European Border Regions (AEBR)

Deskundigen en andere belanghebbenden

- Regeringsbureau Kärnten (Karinthië)
 - Centre d'Observation Européen des Régions (C.O.E.U.R)
 - Europese Academie van Bozen/Bolzano
 - Unioncamere del Veneto – Eurosportello del Veneto
 - École Doctorale de Sciences Juridiques et Politiques - Centre de Droit International - Université Nanterre
 - EUROPEES ECONOMISCH SAMENWERKINGSVERBAND Sealink (EESV Sealink)
 - INTERACT-programma, bevordert en ondersteunt behoorlijk bestuur van Europese territoriale samenwerkingsprogramma's
 - Les Européens du Grand Lille / De Europeanen van Groot Rijsel
 - Confédération Suisse - Département Fédéral Affaires Etrangères
-